

КУЛЬТУРА 11

Лекція #4:

Золота доба української церковної музики

Михайлівський собор – Київ 18-те ст.

- **В 16-тому ст. (1500's), українська музика набирає великий розмах і дуже швидко розвивається протягом наступних двох століть.**
- **Які на це причини? Ваші думки?**

- Фактори які доводять до цього розвитку:
- Пробудження українського народного життя – церкви, братства, школи, професійні цехи, козаки.
- Укр. вельможі (aristocracy), заможні козаки, заможні купці і релігійна еліта часто вчаться в європейських університетах, де якраз в цей час відбувається Ренесанс та початок Барокко. Ці молоді люди привозять ідеї, літературу, музику, мистецтво Ренесансу та Барокко назад в Україну.
- Композитори та музиканти часто їдуть в Італію, Німеччину, Францію та Австрію щоб удосконалити свою науку музики (to perfect their craft with master composers and musicians). Коли повертаються в Україну, привозять нову музику та впливи Європи.
- Розвиток нового стандарту писання музики приходить з кінцем Барокко (цей котрий ми вживаємо по нинішній день)

- Особливо зростає церковна хорова музика
- Барокко приводить до розвитку поліфонії (музика де дві чи більше мелодійні лінії співається або грається в той сам час – багатоголосний (multi voice) гармонійний спів)
- В Україні його називають партесним співом
- Приклад цього стилю – Гандел Алелюя:

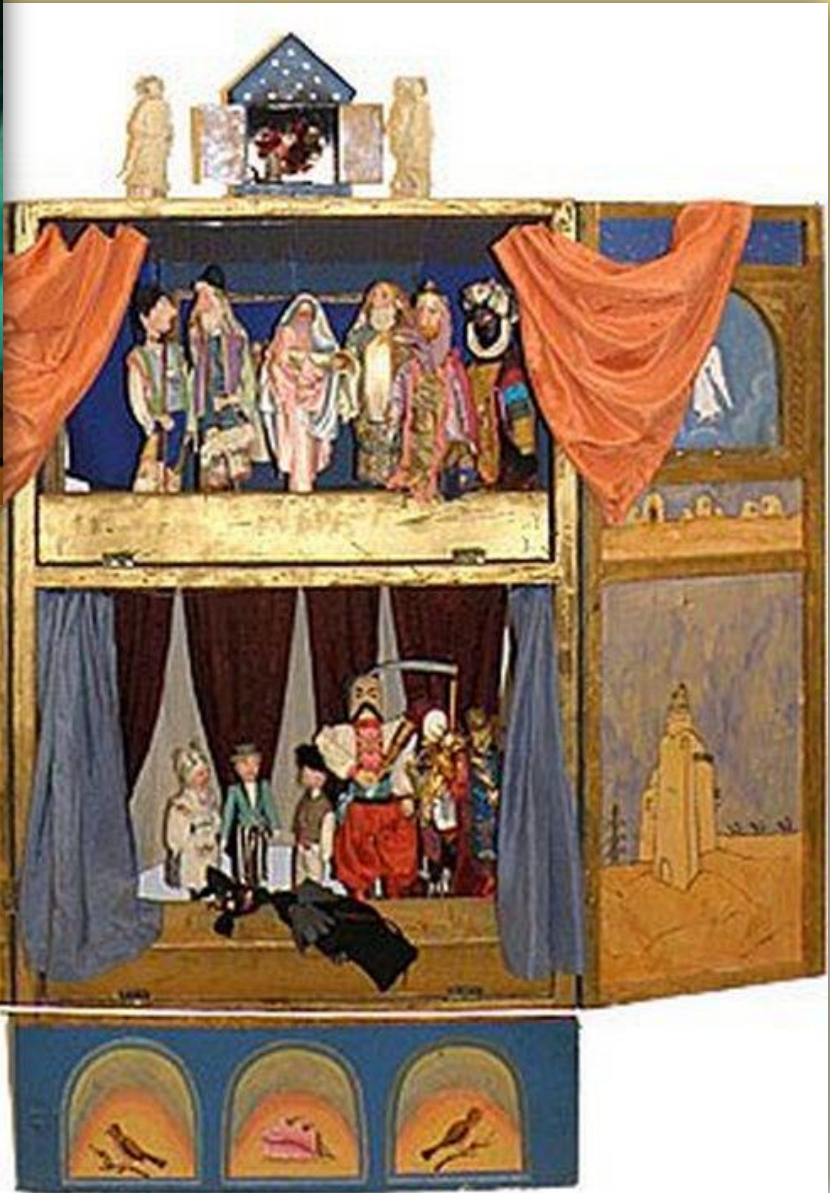
<http://www.youtube.com/user/hebervega>

- По школах (особливо Остріг, Львів, Київ), ці впливи настільки сильні, що до половини 17-ого ст. виходить перший підручник музичної теорії «Музична Граматика» яку написав композитор Микола Дулецький

Він, та інші композитори зближує українську музику до західньо-європейської музики

Розвиток українського стилю нотації музики – Київська нотація

- Розвиток нових варіацій церковних кантів (chants), базовані не на старих візантійських чи католицьких співах, але на біблійних псалмах та віршах
- Учні шкіл (особливо Києво-Могилянської Академії) уживають канти щоб співати, але також додають як рецетатив (співана розповідь) у виставах та вертепах, які стали дуже популярними в цей час.

Деякі колядки написані в цю добу, як нап.
Нова Радість Стала, Дивная Новина, Небо і
Земля, написані в стилі канту

- Козацькі гетьмани, особливо гет. Іван Мазепа і гет. Кирило Розумовський, мали театри і музичні школи при своїх дворах та столицях.
- Розумовський, сам співак, поширив оперу, хорову музику, на науку музики по Україні у 18-ому ст.

Палац гетьмана Кирила
Розумовського в
Батурині.

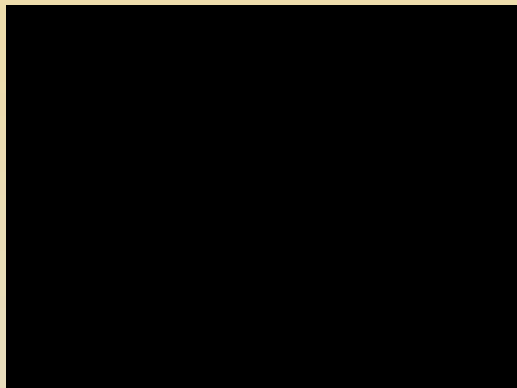

- Проте, багато із учнів та талановитих композиторів і музикантів їхали в Петербург (після 1720 р.) служити цареві та розвивати «російську» музику і культуру.
- Золота доба української церковної музики довершується в другій половині 18-того ст. коли три визначні музичні ґенії, з європейською наукою, революційно міняють українську церковну, орхестрову і оперну музику.

Д. Бортнянський

- Дмитро Бортнянський (1751—1825) — класик хорової музики XVIII ст., у творчості якого поєдналися найновіші на той час досягнення світової композиторської техніки, зокрема італійської школи, з вітчизняними музичними традиціями.

А. Ведель

- Артемій Ведель (1767—1808) — композитор, хоровий диригент, співак (тенор), скрипаль, педагог — увійшов в історію музичної культури як митець, який писав винятково сакральну хорову музику, розвиваючи багатовікові традиції української хорової культури й народної творчості.

А. Ведель

" Нехай повні будуть уста наші"

М. Березовський

- Максим Березовський (1745—1777) — засновник жанру духовного хорового концерту циклічної структури в українській музиці, композитор і співак. Він також створив оперу «Демофонт» і сонату для скрипки й чембало (різновид клавесина) у трьох частинах, що стали першими зразками музично-театрального і камерно-інструментального жанрів у вітчизняній музиці.

Вони теж писали світську музику,
яка, хоч не така славна як їхня
церковна, теж прославляється по
Україні, Росії та цілій Європі.

**Il compositore di Ucraina
Artem Vedel**

